

สรุปและขอเสนอแนะ

สรุป

พระราชนิพนธ์บทละคร เรื่อง เงาะป่า เป็น เรื่องของชาวป่าที่เราเรียกกันว่า "เงาะ" พระราชนิพนธ์เรื่องนี้เป็นวรรณคดีที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมจริง ๆ ของชนเผ่าเงาะ ซึ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ท่ามกลางขุนเขาลำเนาไพร ชีวิตของเขาวริสุทธิ์ชื่อและไร้เคียงสา และทองคอสู้กับความรอนความหนาวของธรรมชาติอย่างทรหด ทองเฒ่ชญกับความครุร้ายของสัตว์ป่า และโรคร้ายที่คอยทำลายชีวิตพวกเขาอยู่เรื่อย ๆ วรรณคดีเรื่องนี้เป็น เรื่องของ เงาะป่าที่ให้ความแปลกใหม่ในค่าน เนื้อหาที่ไม่ซ้ำแบบใคร เพราะภาษากอຍที่แทรกไว้ในรูปบทละครอาจก่อให้เกิดความฉงนงงวยแก่ผู้อ่านได้มาก แต่ความฉงนนั้นกลับเป็น เสนออย่างหนึ่งที่เราผู้อ่านให้ใคร่รู้และอยากทราบเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเงาะว่าดำเนินไปในรูปใด

พระปรีชาสามารถขององค์ผู้ทรงพระราชนิพนธ์ ทำให้ "บทละครเรื่อง เงาะป่า" มีความกระจ่างชัดในค่านสังคมและวัฒนธรรมของ เงาะในแง่ที่ว่าชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของเงาะนั้นอยู่กันเป็นกลุ่ม ๆ ในวงเครือญาติเดียวกัน มีเงาะอาวุโสที่สุดเป็นหัวหน้าปกครอง เงาะจะเรร่อนย้ายที่อยู่ถ่อเมื่อมีคนตายหรือเสื่อมารบกวน ชนเผ่าเงาะอาศัยอาหารจากป่าเขาและล่าซารเลี้ยงชีวิตให้อยู่รอด ในบางครั้งก็อดมือกินมือ ชีวิตของชนเผ่าเงาะจึงมีความเป็นอยู่ที่อดทน ลักษณะครอบครัวเป็นแบบครอบครัวเดี่ยว แต่ทว่าพวกเขาก็มีความสามัคคีในค่านช่วยกันหาอาหารและแบ่งปันซึ่งกันและกัน ค่านสถาบันการศึกษายังไม่มี เกิด ๆ จึงเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ไต่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และจากการอบรมสั่งสอนภายในครอบครัว พวกเงาะใช้ความสวยงามตามธรรมชาติในบริเวณป่าเป็นที่พักผ่อนอารมณ์ ในยามว่าง ความสุขของพวกเงาะจึง เกิดขึ้นอย่างง่าย ๆ ท่ามกลางธรรมชาติ ขุนเขาและล่าซาร บางครั้งก็อาศัยใบไม้ทำเครื่องนุ่งห่มแทนเสื่อผ้าที่เกาชาดกระรุงกระวัง เครื่อง

ประดับตกแต่งร่างกายมักใช้ดอกไม้ใบไม้เป็นส่วนใหญ่ หญิงสาวที่ยังไม่มีสามีชอบใช้ดอกไม้
จำปูนทำเป็นกำมูหุ แขนงมคล้ายดอกไม้แดง เลียบนมคล้ายหวีไม้ไผ่ ใส่กำไลร้อยด้วยเม็ด
มะกล่ำ ผู้ชายทุกคนมีอาวุธสำคัญคือกล้อง เป่าลูกดอก ซึ่งประกอบด้วย ขอบเลา ฮอนเล็ก
และบิลาคิกตัวอยู่ตลอดเวลา เพื่อใช้หาอาหารและป้องกันตัว พวกเขาจะรู้จักประติษฐ์เครื่อง
ดนตรีซึ่งทำจากไม้ไผ่ใช้ตีค มีลักษณะเหมือนก็ตาร์ ส่วนกล้อง ปี่ชวา จะเข้ บองบง โกรง
กรับ เป็นเครื่องดนตรีอื่น ๆ ที่ช่วยให้เขามีความสุขได้มากพอสมควร

ประเพณีความสัมพันธ์ของสังคมเงาะจะมีลักษณะยกย่องเคารพซึ่งกันและกัน นับ
ตั้งแต่ลูกเชื้อฟังพ่อแม่ ภรรยาของความคิดของสามี และลูกบ้านเชื้อฟังปฏิบัติความ
เห็นชอบของผู้ปกครองหมู่บ้าน แต่การแสดงความเคารพไม่มีลักษณะให้เห็น เช่นการไหว
ของไทย หากเป็นที่รู้จักกันด้วยลักษณะการกระทำอย่างอื่น

ในด้านความเชื่อ ชนเงาะเงาะมีความเชื่อในเรื่องผีसांग เทวดา เจ้าป่า วิญญาณ
ศาสนาและมายาศาสตร์ ในด้านพิธีกรรม เช่นผี อย่างแน่นแฟ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้พวกเขา
กลัวมาก การแก้อาการรพต่าง ๆ กระทำโดยหมอผีของเขาซึ่งเขาเชื่อว่าสามารถแก้ไข
และป้องกันวิญญาณที่จะเข้ามารังควานพวกเขาได้ แม้แต่การเกิดและการตายก็หนีไม่พ้น
เรื่อง เวทมนต์คาถาซึ่งพวกเขาจะเชื่อว่าจะช่วยให้แม่และเด็กปลอดภัยในขณะที่ทำการคลอด
และ เวทมนต์ครุคาถาตัวเอง ช่วยสะกดกัณวิญญาณของผู้ตายไปแล้วไม่ให้ออกมารังควานพวก
เข้อีกต่อไป

ปัจจุบันนี้วัฒนธรรมในสังคมของเงาะได้รับการเปลี่ยนแปลงไปหลายด้าน แต่เป็น
การเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปในลักษณะที่รับเอาวัฒนธรรมจากไทยและคนไทยอิสลาม เข้าไปใช้
การเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดในสังคมของเงาะ ก็คือการสร้างสถานที่อยู่แบบ
ใหม่ ซึ่งมีคึกคักกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม การดูข้อใช้เงินสินสอดแทนสิ่งของ ภายในครอบครัว
สามีและภรรยา มีหน้าที่ของชนแบบคนไทยสมัยโบราณคือ สามีออกหางานหาอาหารมาเลี้ยง
ครอบครัว ส่วนภรรยาเลี้ยงลูกทำอาหารอยู่บ้าน เด็ก ๆ เริ่มไปศึกษาที่โรงเรียน การแต่ง
กายก็มีลักษณะการแต่งเลียนแบบคนในเมือง มีอาวุธทันสมัยใช้ วัฒนธรรมแบบใหม่เริ่มเข้าสู่
สังคมชาวเงาะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และกำลังจะทำลายล้างวัฒนธรรมที่ล้าหลังของพวกเขาให้

หมดไป ถึงแม้ว่าวัฒนธรรมใหม่ ๆ เหล่านั้น จะเป็นที่ยอมรับชมชอบสำหรับพวกเขาจะก็ตาม แต่ก็ยังมีสิ่งหนึ่งที่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยก็คือ การทอไฟระหว่างแคว้นอนินบ้าน และความเชื่อ ความเกรงกลัวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ซึ่งมีอิทธิพลเหนือธรรมชาติ (Supernatural Power) และเหนือมนุษย์ธรรมดาทั่วไป

เป็นข้อที่กระหน่ำไควาสาระสำคัญที่ออกมาในรูปวรรณคดีอย่างวิจิตรบรรจงทางคำสัมผัสและวัฒนธรรมของชาวป่า ซึ่งแตกต่างไปจากสังคมชาวเมืองในบดละคร เรื่องเงาะป่า นั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าวรรณคดีย่อมสะท้อนสภาพสังคมบางส่วนเอาไว้

ข้อเสนอแนะ

ในการท้าววิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยเกิดความสนใจในคำภาษาของเงาะเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าน่าจะรวบรวมถ้อยคำและภาษาของเงาะเข้าไว้เป็นรูปเล่มหรือรวมเล่มกับภาษาถิ่นภาคใต้ ก่อนที่ชนเผ่าเงาะจะสูญพันธุ์ไปจากโลกในระยะเวลาไม่กี่ปีข้างหน้า แต่ผู้วิจัยไม่สามารถจะรวบรวมภาษาของเงาะไว้ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้หมดทุกถ้อยคำ เนื่องจากว่าผู้วิจัยเน้นหนักทางด้านวรรณคดีและสังคมวัฒนธรรม จึงใคร่เสนอแนะให้ผู้ที่วิจัยค้นคว้าทางด้านภาษารวบรวมค้นคว้าภาษาเงาะต่อไป

เนื่องจากว่าผู้วิจัยได้พยายามรวบรวมแนวคิดสำคัญในบดละคร เรื่องเงาะป่าให้เห็นเด่นชัดทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอย่างละเอียด และออกสืบค้นข้อมูลเพื่อให้ได้ความกระจ่างชัดในทุกบททุกตอน ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงความเป็นมาของปัญหาได้เด่นชัดลึกซึ้งทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอย่างละเอียด และออกสืบค้นข้อมูลเพื่อให้ได้ความกระจ่างชัดในทุกบททุกตอน ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงความเป็นมาของปัญหาได้เด่นชัดลึกซึ้งทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนภาพอยู่ในรูปของวรรณคดี วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงนับได้ว่าเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับสังคมวัฒนธรรมให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษายิ่งขึ้น และคาดว่าคงจะมีผู้สนใจวิเคราะห์วรรณคดีในแนวนี้ต่อไป